

SCI-CONF.COM.UA

SCIENTIFIC RESEARCH: MODERN CHALLENGES AND FUTURE PROSPECTS

**PROCEEDINGS OF IX INTERNATIONAL
SCIENTIFIC AND PRACTICAL CONFERENCE
APRIL 14-16, 2025**

**MUNICH
2025**

SCIENTIFIC RESEARCH: MODERN CHALLENGES AND FUTURE PROSPECTS

Proceedings of IX International Scientific and Practical Conference

Munich, Germany

14-16 April 2025

Munich, Germany

2025

UDC 001.1

The 9th International scientific and practical conference “Scientific research: modern challenges and future prospects” (April 14-16, 2025) MDPC Publishing, Munich, Germany. 2025. 623 p.

ISBN 978-3-954753-06-2

The recommended citation for this publication is:

Ivanov I. Analysis of the phaunistic composition of Ukraine // Scientific research: modern challenges and future prospects. Proceedings of the 9th International scientific and practical conference. MDPC Publishing. Munich, Germany. 2025. Pp. 21-27. URL: <https://sci-conf.com.ua/ix-mizhnarodna-naukovo-praktichna-konferentsiya-scientific-research-modern-challenges-and-future-prospects-14-16-04-2025-myunhen-nimechchina-arhiv/>.

Editor

Komarytskyy M.L.

Ph.D. in Economics, Associate Professor

Collection of scientific articles published is the scientific and practical publication, which contains scientific articles of students, graduate students, Candidates and Doctors of Sciences, research workers and practitioners from Europe, Ukraine and from neighbouring countries and beyond. The articles contain the study, reflecting the processes and changes in the structure of modern science. The collection of scientific articles is for students, postgraduate students, doctoral candidates, teachers, researchers, practitioners and people interested in the trends of modern science development.

e-mail: munich@sci-conf.com.ua

homepage: <https://sci-conf.com.ua>

©2025 Scientific Publishing Center “Sci-conf.com.ua” ®

©2025 MDPC Publishing ®

©2025 Authors of the articles

TABLE OF CONTENTS

AGRICULTURAL SCIENCES

1. **Tsilosani Givi, Tsereteli Gocha, Saralidze Mzeinab, Beruashvili Mzia** 14
ORGANIC PRODUCTION OF LATHYRUS SATIVUS IN THE
KARTLI REGION OF GEORGIA
2. **Атаманчук Є. О.** 20
КОРОПИ КОЇ В АКВАРІУМАХ ДОГЛЯД ТА УТРИМАННЯ
3. **Бугайчук В. С.** 23
ЕКОЛОГІЯ ТА ЕТОЛОГІЯ ФОРЕЛІ РАЙДУЖНОЇ
(*ONCORHYNCHUS MYKISS*)
4. **Бурикiна С. І., Ужєвська С. П., Куліджанов Г. В.** 25
ДИНАМІКА ПОЖИВНИХ РЕЧОВИН ҐРУНТУ В ПЕРІОД
РОЗКЛАДАННЯ БІОМАСИ СІДЕРАЛЬНИХ КУЛЬТУР
5. **Гілевська Д. Л.** 33
ДЕКОРАТИВНІ КОРОПОЗУБОПОДІБНІ МЕШКАНЦІ
АКВАРІУМНИХ СИСТЕМ
6. **Колесник Р. С.** 36
ХВОРОБИ РОСЛИНОЇДНИХ РИБ: ПРИЧИНИ,
ПРОФІЛАКТИКА ТА МЕТОДИ ЛІКУВАННЯ
7. **Косюк Д. Р.** 39
ІСТОРІЯ РОЗВИТКУ КОРОПОЗУБОПОДІБНИХ
(*CYPRINODONTIFORMES*)
8. **Поліщук Т. Ю.** 42
ТИЛАПІЯ НІЛЬСЬКА (*OREOCHROMIS NILOTICUS*):
БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ТА ЗНАЧЕННЯ В
АКВАКУЛЬТУРІ
9. **Янчук А. О.** 44
РАВЛИКИ В АКВАКУЛЬТУРІ: БІОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ,
МЕТОДИ ВИРОЩУВАННЯ ТА ЗНАЧЕННЯ

BIOLOGICAL SCIENCES

10. **Ярема Ю. М., Нанинець М. В., Субота Г. М.** 47
ОХОРОНА І ЗБЕРЕЖЕННЯ ПРИРОДНИХ СТАРОВІКОВИХ І
ДАВНІХ ЛІСІВ НА ТЕРИТОРІЇ НАЦІОНАЛЬНОГО
ПРИРОДНОГО ПАРКУ «СИНЕВИР»

MEDICAL SCIENCES

11. **Aravitskiy E. O.** 52
CHANGES IN THE EXPRESSION OF PEANUT AGGLUTININ
(PNA) RECEPTORS ON THYMOCYTES IN THE NORMAL
CONDITION AND AFTER PRENATAL ADMINISTRATION OF
DEXAMETHASONE IN RATS

12.	Bogdan E. I., Rubanovici V. NUTRITIONAL DIAGNOSIS MODELS APPLIED IN TYPE 2 DIABETES	56
13.	Nadzhmitdinov O. B., Sheraliev O. K. NEUROIMAGING MARKERS OF CEREBRAL MICROANGIOPATHY	61
14.	Semeniuc M. N., Serbulenco A. COMPENSATORY FEEDING AND ITS HEALTH RISKS	65
15.	Tkachenko S. S., Rodynskyi O. H., Reshetnikova Yu. Yu. THE IMPACT OF SPINAL BRAIN INJURY ON THE OCCURRENCE OF CARDIAC RHYTHM DISORDERS	70
16.	Аскарьянц В. П., Бахаева В. Е., Бахрамов Ф., Аббасова Д. Б. ЭНДОКРИННАЯ СИСТЕМА И ЕЕ КООРДИНИРОВАНИЕ С ОРГАНАМИ И СИСТЕМАМИ ОРГАНИЗМА ЧЕЛОВЕКА	76
17.	Безверхий А. А., Кульчицкий Д. В. РЕАБІЛІТАЦІЯ ВІЙСЬКОВИХ ПІСЛЯ СЕКТОРАЛЬНОЇ РЕЗЕКЦІЇ ЛАТЕРАЛЬНОГО МЕНІСКА	88
18.	Веснін В. В., Фадєєв О. Г., Грицьков В. А. ЕФЕКТИВНІСТЬ PRP-ТЕРАПІЇ ТА ЛІПОФІЛІНГУ В ЛІКУВАННІ ДЕГЕНЕРАТИВНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ СУГЛОБІВ	94
19.	Гаврюшов Д. М., Сенчук А. Я., Калюжна В. М., Мартинова Д. А., Петрик О. С. ВІТАМІН D І ЙОГО ВПЛИВ НА ГІНЕКОЛОГІЧНЕ ЗДОРОВ'Я: ВІД МЕНСТРУАЦІЙ ДО МЕНОПАУЗИ	99
20.	Іванько О. Г., Кошель Т. В. ОСОБЛИВОСТІ ПРОВЕДЕННЯ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ У ДІТЕЙ ІЗ СПАСТИЧНИМИ ПАРЕЗАМИ У ПОЄДНАННІ З РОЗЛАДАМИ ПСИХІКИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ	106
21.	Корбут Б. А., Дубик Л. В. АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ УЛЬТРАЗВУКОВОЇ ДІАГНОСТИКИ ПОЛІПІВ ЕНДОМЕТРІЯ	110
22.	Кравченко А. В., Васильєва С. І. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ ДОГЛЯДУ ЗА ШКІРОЮ СЕРЕД СТУДЕНТІВ-МЕДИКІВ: ВПЛИВ НА РОЗВИТОК ДЕРМАТОЛОГІЧНИХ ПРОБЛЕМ	116
23.	Кубрак М. А., Красний В. В. СТРАТЕГІЯ КОМПЛЕКСНОГО ІНДИВІДУАЛІЗОВАНОГО ПІДХОДУ ДО ЛІКУВАННЯ ХВОРИХ З ГОСТРОЮ КИШКОВОЮ НЕПРОХІДНІСТЮ ПУХЛИННОГО ГЕНЕЗУ	122
24.	Лобода С. С. ТЕОРЕТИЧНИЙ СТАН ПРОБЛЕМИ ДІАГНОСТИКИ ТА ЛІКУВАННЯ ГОСТРИХ ШЛУНКОВО-КИШКОВИХ КРОВОТЕЧ	126
25.	Локота Є. Ю., Локота Ю. Є., Ізай М. Е., Грицак М. Є. КОМПЛЕКСНА ДІЯ ОЗОНОТЕРАПІЇ НА СЛИЗОВУ ОБОЛОНКУ АЛЬВЕОЛЯРНОГО ВІДРОСТКУ	137

26.	<i>Маслій В. П., Демко А. О.</i>	139
	ПАТОГЕНЕЗ ХВОРОБИ ПАРКІНСОНА	
27.	<i>Медражевська Я. А., Фік Л. О., Малик С. Л.</i>	142
	ПОШИРЕНІСТЬ ЗАЛЕЖНОСТІ ВІД КОМП'ЮТЕРА СЕРЕД ДІТЕЙ МІСТА ВІННИЦІ	
28.	<i>Несольона Л. О., Ширяєва Л. Г., Ващенко В. В., Кравченко А. В.</i>	145
	РОЗВИТОК ВТОРИННИХ ШКІРНИХ ІНФЕКЦІЙ У ПАЦІЄНТІВ З АТОПІЧНИМ ДЕРМАТИТОМ	
29.	<i>Пігулко А. М., Рожко В. І., Слінченков В. В., Станін Д. М., Єхалов В. В.</i>	150
	ВПЛИВ ТЕМПЕРАТУРИ ІРИГАЦІЙНОГО РОЗЧИНУ НА ВИРАЖЕНІСТЬ МАКРОГЕМАТУРІЇ В РАНЬОМУ ПІСЛЯОПЕРАЦІЙНОМУ ПЕРІОДІ ПІСЛЯ ТРАНСУРЕТРАЛЬНОЇ РЕЗЕКЦІЇ ПЕРЕДМІХУРОВОЇ ЗАЛОЗИ	
30.	<i>Радченко В. А.</i>	155
	РОЛЬ ПСИХОЛОГІЧНИХ ЧИННИКІВ У РОБОТІ МЕДИЧНИХ СЕСТЕР: СТРЕС І ЯКІСТЬ МЕДИЧНОЇ ДОПОМОГИ	
31.	<i>Смоляник К. М., Титова В. Є., Бережна А. О.</i>	161
	СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ТРАНСПЛАНТАЦІЇ ОРГАНІВ В УКРАЇНІ	
32.	<i>Сосницька А. С., Соловйова Є. В., Негода Ю. С., Пономаренко Н. С.</i>	164
	ВИКОРИСТАННЯ ЛАЗЕРІВ В ОМОЛОДЖЕННІ ШКІРИ	
33.	<i>Шмуліч О. В., Денисова М. В.</i>	168
	РОЛЬ МІТОХОНДРІЙ ТА МІТОХОНДРІАЛЬНОЇ ДНК У РЕПРОДУКТИВНОМУ ЗДОРОВ'І ЖІНКИ	
34.	<i>Шумейко О. В., Гергало Б. Ю.</i>	170
	ФАРМАКОТЕРАПІЯ ДЕМЕНЦІЇ: ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ	
35.	<i>Шумейко О. В., Златів О.</i>	176
	ТЕРАПІЯ ЗАЛІЗОМ З ОСОБЛИВИМ АКЦЕНТОМ НА БЕЗПЕКУ ТА ПЕРЕНОСИМІСТЬ	
36.	<i>Шумейко О. В., Ємець В.</i>	181
	КОНТАКТНІ ГЕМОСТАТИКИ ЯК ВАЖЛИВИЙ ЕЛЕМЕНТ СУЧАСНОЇ МЕДИЦИНИ У ВИПАДКАХ НЕВІДКЛАДНОЇ ДОПОМОГИ В УМОВАХ ТАКТИЧНОЇ МЕДИЦИНИ	
PHARMACEUTICAL SCIENCES		
37.	<i>Стремоухов О. О., Валер'янова Н. О.</i>	185
	ФАРМАКОГНОСТИЧНЕ ДОСЛІДЖЕННЯ ЛРС, ЯКА МІСТИТЬ АСКОРБІНОВУ КИСЛОТУ	
38.	<i>Стремоухов О. О., Шульга А. В.</i>	191
	МАРКЕТИНГОВИЙ АНАЛІЗ РИНКУ СЕДАТИВНИХ ПРЕПАРАТІВ В УКРАЇНІ	

CHEMICAL SCIENCES

39. *Гумай Гусейнова Аласкер, Казым Алиев Азиз, Фирад Асгарзаде Фархад* 198
 СИНТЕЗ СОЕДИНЕНИЯ $\text{Cu}_2\text{ZnSnSe}_4$ И ИЗУЧЕНИЕ
 РЕНТГЕНОГРАФИЧЕСКИХ ИССЛЕДОВАНИЙ

TECHNICAL SCIENCES

40. *Hentosh L. I., Derenchuk A. P.* 201
 PARALLEL DEEP LEARNING APPROACHES FOR VIOLENCE
 DETECTION IN VIDEO USING CUDA AND PYTORCH DDP
41. *Ibragimov Umidjon Khikmatullayevich, Mirzayorova Sevara Ubaydullayevna, Fayziyev Tulkun Amirovich* 209
 ENERGY EFFICIENCY ASSESSMENT OF A COMBINED MULTI-
 STAGE SOLAR WATER DESALINATION PLANT
42. *Mkrtchian Ye. A.* 215
 INNOVATIVE MODELING APPROACHES TO ENHANCE DIE
 LONGEVITY IN THE STAMPING OF RAILWAY SWITCH
 BLADES
43. *Naboka A. V., Hammoud Mohammad Tahrán* 220
 RESEARCH OF THE DEFORMABILITY OF A REINFORCED
 CONCRETE QUAY WALL
44. *Naboka A. V., Hammoud Mohammad Tahrán* 223
 DEFORMABILITY RESEARCH OF A MONOLITHIC CONCRETE
 PLATE USING HYDROSTATIC METHOD
45. *Naboka A. V., Hammoud Mohammad Tahrán* 227
 RESEARCH OF STRESS-STRAIN STATE OF LONG-SPAN
 SADDLE-TYPE SHELL OF NEGATIVE GAUSSIAN
 CURVATURE
46. *Азарян А. А., Трачук А. А., Швидкий О. В.* 230
 ДОСЛІДЖЕННЯ ЕНЕРГОЕФЕКТИВНОСТІ ЗБАГАЧЕННЯ
 ЗАЛІЗИСТИХ КВАРЦИТІВ
47. *Василюк А. С., Козут В. Б.* 235
 ІНТЕЛЕКТУАЛЬНА СИСТЕМА ПЕРЕДАВАННЯ КОМАНД ТА
 ЇХ ЗАХИСТ ДЛЯ ДРОНА НА КОЛЕСАХ
48. *Григоренко С. М., Лефтер О. Г., Семенов Є. Ю., Дзірун Д. В.* 237
 РОЗРОБКА АВТОМАТИЗОВАНОЇ СИСТЕМИ УПРАВЛІННЯ
 ТИСКОМ ТЕПЛОНОСІЯ У КОНТУРІ СИСТЕМИ ОПАЛЕННЯ
 ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА
49. *Григоренко С. М., Богаченко М. Г., Романюк І. Д., Шевченко Д. А.* 240
 АНАЛІЗ ФАЙЛОВОЇ СИСТЕМИ З ВБУДОВАНИМИ
 ФУНКЦІЯМИ КЕРУВАННЯ ТА ВІЗУАЛІЗАЦІЇ

50.	<i>Ложечников В. Ф., Айтбаев Д. О., Дудко Ю. В., Нечаєнко М. Р., Парастюк О. В.</i>	244
	АВТОМАТИЗОВАНІ СИСТЕМИ МОНІТОРИНГУ ТА КЕРУВАННЯ МІКРОКЛІМАТОМ У ПРИМІЩЕННЯХ З ВИКОРИСТАННЯМ ІОТ-ТЕХНОЛОГІЙ	
51.	<i>Мазуркевич О. І.</i>	249
	ІНТЕГРОВАНА МОДЕЛЬ ПРОГНОЗУВАННЯ ТА КЕРУВАННЯ РИЗИКАМИ У СКЛАДНИХ ПРОЕКТАХ	
52.	<i>Онищенко Ю. М., Воронаєв Д. В., Сітало М. А., Єнік М. Р.</i>	254
	ЗАСТОСУВАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ У СТВОРЕННІ ТА ВИЯВЛЕННІ ШКІДЛИВОГО ПЗ	
53.	<i>Товстик В. О., Чукалов К. Е., Іващенко В. Є., Чорненький К. А., Онищенко Ю. М.</i>	258
	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДУ OSINT У КІБЕРБЕЗПЕЦІ, ЗОКРЕМА ПІД ЧАС ВОЄННИХ КОНФЛІКТІВ	
54.	<i>Чорняк В. О.</i>	264
	АРХІТЕКТУРНІ ПАТЕРНИ ІНТЕГРАЦІЇ АНАЛІТИЧНИХ МОДУЛІВ У ГІБРИДНІ CRM-СИСТЕМИ	
PHYSICAL AND MATHEMATICAL SCIENCES		
55.	<i>Storonskyi R.</i>	270
	EXPLANATION, METHODS AND APPLICATIONS OF APPROXIMATION THEORY	
GEOLOGICAL AND MINERALOGICAL SCIENCES		
56.	<i>Bedell Madison, DeVito Lucas, Vaalburg Alicia, Underkoffler Jess, Rydzewski Cara, Becker Sean, Milward James, Buynevich I. V.</i>	275
	MORPHOMETRY OF GROUNDHOG (<i>MARMOTA MONAX</i>) BURROWS ALONG A FIRST-ORDER FORESTED STREAM (MILL RUN, PENNSYLVANIA, USA)	
ARCHITECTURE		
57.	<i>Бойко К. В.</i>	283
	БІОФІОЛЬНИЙ ДИЗАЙН ЯК ТЕРАПЕВТИЧНИЙ ІНСТРУМЕНТ ДЛЯ УКРАЇНЦІВ В УМОВАХ ХРОНІЧНОГО СТРЕСУ	
58.	<i>Грабовська Я. М., Ковальська Г. Л.</i>	286
	МЕДІА-ФАСАД ЯК НОВИЙ ЗАСІБ ФОРМУВАННЯ АРХІТЕКТУРНОГО ОБРАЗУ В ПРОСТОРІ МІСТА	
PEDAGOGICAL SCIENCES		
59.	<i>Denysenko Ye.</i>	290
	THE IMPACT OF INFORMATION SOURCES ON CADETS IN MILITARY INSTITUTIONS OF HIGHER EDUCATION	

60.	<i>Pavlova O. O.</i>	296
	DEVELOPMENT OF CLIL METHODOLOGY IN UKRAINIAN NON-LINGUISTIC HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS	
61.	<i>Білик О. В., Куцик О. Г., Малета Д. М., Олексик М. І., Вовчок Д. Ю.</i>	299
	ВІЗУАЛЬНА ГРАМОТНІСТЬ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ЗДОБУВАЧІВ ОСВІТИ З ПОЧАТКОВОЇ ОСВІТИ	
62.	<i>Герасимюк М. А.</i>	305
	ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДІВ ЗАОХОЧЕННЯ ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ ТА З ЗАТРИМКОЮ ПСИХІЧНОГО РОЗВИТКУ У РОБОТІ ВЧИТЕЛЯ- ДЕФЕКТОЛОГА	
63.	<i>Димовська А. К., Щур В. А., Степанова І. І.</i>	311
	НЕТРАДИЦІЙНІ ФОРМИ РОБОТИ В ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ: МОВНО-ЛІТЕРАТУРНА ОСВІТНЯ ГАЛУЗЬ	
64.	<i>Довганенко Р. О., Кухар Р. Р., Арсеньєва І. Ф., Глінкіна Т. І.</i>	316
	СУЧАСНІ МЕТОДИ ВИЯВЛЕННЯ ТА РОЗВИТКУ ОБДАРОВАНOSTІ УЧНІВ: ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА	
65.	<i>Ємельянова Д. В.</i>	323
	РОЛЬ МУЛЬТИМОДАЛЬНОГО ПІДХОДУ ПРИ ВИКЛАДАННІ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА ПРОФЕСІЙНИМ СПРЯМУВАННЯМ	
66.	<i>Зімонова О. В.</i>	329
	ПЕДАГОГІЧНА МАЙСТЕРНІСТЬ ВИКЛАДАЧА ЯК ЗАПОРУКА УСПІШНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ФАХІВЦЯ-АГРАРІЯ	
67.	<i>Клименко О. К., Меліхова В. В.</i>	336
	КОНЦЕПЦІЯ ВИКОРИСТАННЯ VR-ГРИ GIANTS У СТРАТЕГІЇ СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ДІТЕЙ МІГРАНТІВ ІЗ ПТСР ПІД ЧАС ВОЄННОГО КОНФЛІКТУ В УКРАЇНІ	
68.	<i>Рожкова М. Г.</i>	341
	ФОРМУВАННЯ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ У СТУДЕНТІВ- ПРАВНИКІВ ЧЕРЕЗ АНАЛІЗ АНГЛОМОВНИХ ЮРИДИЧНИХ МАТЕРІАЛІВ	
69.	<i>Шикиринська О. В., Рибак Д. Р., Скирта О. І.</i>	347
	МУЛЬТФІЛЬМИ ЯК ІНСТРУМЕНТ ФОРМУВАННЯ ЦІННІСНОГО СТАВЛЕННЯ ДО ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ	
PSYCHOLOGICAL SCIENCES		
70.	<i>Бармак В. Д., Синякова В. Б.</i>	353
	СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНА КОРЕКЦІЯ НЕАДЕКВАТНИХ БАТЬКІВСЬКИХ ПОЗИЦІЙ	

71. **Богомолова М. Ю., Андріяшук О. В.** 359
БІОХІМІЯ СНУ: ВПЛИВ НЕЙРОМЕДІАТОРІВ НА ПСИХІЧНЕ
ЗДОРОВ'Я ЛЮДИНИ
72. **Венгер Г., Сульдїна Л.** 366
ІНСОМНІЯ: ПСИХОЛОГІЧНІ ДЕТЕРМІНАНТИ,
НЕЙРОБІОЛОГІЧНІ КОРЕЛЯТИ ТА КЛІНІЧНІ ПІДХОДИ ДО
КОРЕКЦІЇ ПОРУШЕНЬ СНУ
73. **Діколь-Кобріна О. А., Трушкова Є. Г., Савчук О. Р.** 372
ОСОБЛИВОСТІ ПСИХОПРОФІЛАКТИКИ ЕМОЦІЙНОГО
ВИГОРАННЯ ПРАЦІВНИКІВ МОРЕГОСПОДАРСЬКОЇ ГАЛУЗІ
74. **Пітулей В. В., Гричинюк Д. С.** 378
СИНДРОМ САМОЗВАНЦЯ СЕРЕД СТУДЕНТІВ
75. **Самара О. Є., Козакевич А. І.** 383
КОМПЛЕКСНИЙ АНАЛІЗ ПСИХОЛОГІЧНИХ ДЕТЕРМІНАНТ
СХИЛЬНОСТІ ДО ВЖИВАННЯ ПСИХОАКТИВНИХ РЕЧОВИН
У СТАРШИХ ПІДЛІТКІВ
76. **Шевяков О. В., Воронцова В. Г.** 389
ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ЖЕРТВАМ НАСИЛЬСТВА ПІД
ЧАС ВІЙНИ

SOCIOLOGICAL SCIENCES

77. **Kravets I.** 394
ESTABLISHING NEW SOCIAL NETWORKS FOR DISPLACED
INDIVIDUALS AMIDST INTERNATIONAL MIGRATION
78. **Нестер М. В.** 398
ПАРТИЗАНСЬКО-ПІДПІЛЬНИЙ РУХ У ПЕРІОД РОСІЙСЬКО-
УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ 2022–2023 РОКІВ (НА ОСНОВІ
ВІДКРИТИХ ДЖЕРЕЛ)

ART

79. **Голіус В. А., Гулевська М. Ю.** 402
ДИЗАЙН-КОД СУЧАСНИХ МІСТ ЯК ЕЛЕМЕНТ БРЕНДИНГА
ТЕРИТОРІЙ
80. **Дьяконов Д. М., Приходько К. В.** 408
ІНТЕРАКТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ У СУЧАСНИХ ВИСТАВКОВИХ
ТА МУЗЕЙНИХ ПРОСТОРАХ. ІНТЕГРАЦІЯ ЇХ У ВИСТАВКИ
ТА МУЗЕЇ ШОКОЛАДУ

HISTORICAL SCIENCES

81. **Нестеренко Л. О.** 415
ЕПІСТОЛЯРІЙ ОСТАРБАЙТЕРІВ, ЯК ЗАСІБ АГІТАЦІЇ ТА
ВЕРБУВАННЯ УКРАЇНСЬКОЇ МОЛОДІ ДО ВІДПРАВЛЕННЯ В
НІМЕЧЧИНУ (НА МАТЕРІАЛАХ ГАЗЕТИ «ВІСТІ
ПРИЛУЧЧИНИ» У 1942–1943 РР.)

CULTUROLOGY

82. **Plotnik N. A.** 423
CULTURAL POLICY OF UKRAINE IN THE CONTEXT OF
EUROPEAN INTEGRATION: THE TRANSFORMATION OF
MODELS AND THE ROLE OF CULTURAL INSTITUTIONS
83. **Сидоренко Л. В.** 429
ФІЛОСОФІЯ КУЛЬТУРИ І КУЛЬТУРОЛОГІЧНЕ ЗНАННЯ:
МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ДІАЛОГ У КОНТЕКСТІ СУЧАСНОЇ
КРИЗИ

LITERATURE

84. **Похилюк О. М.** 433
ОСНОВНІ ТЕМАТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА
РОМАНУ ЙОАННИ ЯГЕЛЛО «НАЙУЛЮБЛЕНІША»

POLITICAL SCIENCES

85. **Taranenko A.** 440
RELATIONS OF CARIBBEAN STATES AND UKRAINE: NEW
POLICY DIMENSIONS
86. **Кривицький Г. В.** 443
ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАТИВНІ ТЕХНОЛОГІЇ ТА
КОМУНІКОЛОГІЯ ЯК ЧИННИК ФОРМУВАННЯ СУЧАСНОЇ
ДЕМОКРАТИЧНОЇ РЕСПУБЛІКИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА ЇЇ
СТАНОВЛЕННЯ В УКРАЇНІ
87. **Павлова О. В.** 448
ЕВОЛЮЦІЯ РОЗВІДУВАЛЬНИХ СЛУЖБ США У ХХІ
СТОЛІТТІ: ТЕХНОЛОГІЧНА МОДЕРНІЗАЦІЯ, OSINT ТА
ВИКЛИКИ КІБЕРБЕЗПЕКИ
88. **Паталаха В. Ф.** 452
ОСНОВНІ ПІДХОДИ ДО РОЗУМІННЯ КОЛЕКТИВНОЇ
ІДЕНТИЧНОСТІ
89. **Титаренко Л. М.** 457
СТРАТЕГІЧНА СПРЯМОВАНІСТЬ ПУБЛІЧНОГО
УПРАВЛІННЯ В СТАНІ СУЧАСНИХ ВИКЛИКІВ ВОЄННОГО
СТАНУ
90. **Шемошенко Г. М.** 463
ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ У СИСТЕМІ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ОБОРОНОЗДАТНОСТІ
УКРАЇНИ

PHILOLOGICAL SCIENCES

91. **Nuriyya Shirinova Mirali** 473
SOME PRINCIPLES OF TEACHING A FOREIGN LANGUAGE

92.	<i>Дружинець М. Л., Бойко О. М.</i> ФЕМІНІТИВИ В МЕДІАДИСКУРСІ: ЛІНГВІСТИЧНИЙ ЕКСПЕРИМЕНТ	482
93.	<i>Мосієнко О. В.</i> COGNITIVE LOAD IN SIMULTANEOUS INTERPRETATION OF POLITICAL SPEECHES: CHALLENGES AND STRATEGIES	487
94.	<i>Прохоров М. Г.</i> ВПЛИВ ЦИФРОВОЇ КОМУНІКАЦІЇ НА СФЕРУ ПОЛІТИЧНОЇ РЕКЛАМИ	490
95.	<i>Савчук О., Криворучко Т. В.</i> СТВОРЕННЯ ВЕБСЛОВНИКА ЕВФЕМІЗМІВ НА ОСНОВІ ПРОМОВ АНГЛІЙСЬКИХ ТА АМЕРИКАНСЬКИХ ПОЛІТИКІВ	495
ECONOMIC SCIENCES		
96.	<i>Kurbanbayeva Ainash, Kurbanova Karlygash, Kuatpekova Aliya</i> MODERNIZING TAX ADMINISTRATION IN KAZAKHSTAN: DIGITAL TOOLS AND POLICY INNOVATION	501
97.	<i>Zhykharieva V. V., Ilchenko S. V., Kostuk Yu. D.</i> INTEGRATED ECONOMIC EVALUATION OF ECOLOGICAL DAMAGE FROM URBAN TRANSPORT&LOGISTIC SYSTEMS: A CASE FOR CARBON PRICING IN UKRAINE	509
98.	<i>Блащак Б. Я.</i> ЕКОНОМІЧНА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ СУЧАСНОГО УСВІДОМЛЕННЯ ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА	516
99.	<i>Воркут Т. А., Волинець Л. М., Луцкай Ю. В.</i> СТРАТЕГІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ОРГАНІЗАЦІЯМИ ЛОГІСТИЧНИХ ПРОВАЙДЕРІВ У СКЛАДНОМУ ДИНАМІЧНОМУ СЕРЕДОВИЩІ	519
100.	<i>Гайдук О. С.</i> СТАЛИЙ РОЗВИТОК ЯК МАРКЕТИНГОВИЙ ІНСТРУМЕНТ: ЯК ЕНЕРГЕТИЧНІ КОМПАНІЇ КОМУНІКУЮТЬ «ЗЕЛЕНУ» СТРАТЕГІЮ	524
101.	<i>Гайдукович Д. С.</i> СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕМЕНТІВ КОМПЛЕКСУ МАРКЕТИНГУ У БАНКІВНИЦТВІ	531
102.	<i>Завальницька Н. Б., Гарбач С. Т.</i> ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВОГО МАРКЕТИНГУ В УКРАЇНІ	537
103.	<i>Кравченко М. С.</i> ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ЦЕНТРАЛЬНИЙ БАНК У ПЕРІОД ГЛОБАЛЬНОЇ МОНЕТАРНОЇ НЕВИЗНАЧЕНОСТІ	543
104.	<i>Лункіна І. Ю.</i> ІНСТРУМЕНТАРІЙ АНТИКРИЗОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В СИСТЕМІ ФОРМУВАННЯ ЗБАЛАНСОВАНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПІДПРИЄМСТВА	549

105. **Попіміч Т. В.** 553
ФІНАНСОВА ЗВІТНІСТЬ У СИСТЕМІ УПРАВЛІННЯ
ПІДПРИЄМСТВОМ
106. **Сорока А. Л.** 558
ПЕРЕДУМОВИ ФОРМУВАННЯ ТА ЗНАЧЕННЯ СВІТОВОГО
РИНКУ ПОСЛУГ
107. **Філяр С. В., Глембицький О. В., Коваленко О. В.** 566
ВИКОРИСТАННЯ ЧАТ-БОТІВ І ВІРТУАЛЬНИХ ПОМІЧНИКІВ
ДЛЯ ЗБЕРЕЖЕННЯ ТА ПЕРЕДАЧІ ЗНАНЬ У КЛІЄНТСЬКОМУ
СЕРВІСІ

LEGAL SCIENCES

108. **Teimuraz Bezhoshvili** 574
PROBLEMS OF THE EFFECTIVENESS OF ADMINISTRATIVE
PROCEEDINGS IN CONTEMPORARY GEORGIAN LAW
109. **Базалицький В. І.** 589
МІЖНАРОДНЕ ПРАВОЕ ПРОГНОЗУВАННЯ РИЗИКІВ І
ВИКЛИКІВ ВИКОРИСТАННЯ ШТУЧНОГО ІНТЕЛЕКТУ В
ОБРОБЦІ ПЕРСОНАЛЬНИХ ДАНИХ
110. **Баранов-Мохорт С. М.** 599
ПРАВОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ АСОЦІАЦІЙ ОРГАНІВ
МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ В УМОВАХ
ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ
111. **Курда В. В.** 602
ADMINISTRATIVE AND LEGAL MECHANISMS OF
IMPLEMENTATION BY THE STATE SERVICE FOR THE
QUALITY OF EDUCATION OF UKRAINE OF STATE
SUPERVISION (CONTROL) IN THE SPHERE OF EDUCATION
112. **Крижевський А. В.** 607
ПІДГОТОВЧИЙ ЕТАП ШАХРАЙСТВ, ЩО ВЧИНЯЮТЬ
ОРГАНІЗОВАНІ ЗЛОЧИННІ ОБ'ЄДНАННЯ В УКРАЇНІ В
УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ
113. **Мошковський А. О.** 612
РЕАЛІЗАЦІЯ МОЛОДІЖНОЇ ПОЛІТИКИ В КРАЇНАХ ЄВРОПИ
ТА УКРАЇНІ: ПОРІВНЯЛЬНО-ПРАВОВИЙ АНАЛІЗ
114. **Пушкар О. А.** 619
ТЕНДЕНЦІЇ ТА ОСОБЛИВОСТІ ВЧИНЕННЯ ЗЛОЧИНІВ,
ПОВ'ЯЗАНИХ З ПРИЙНЯТТЯМ ПРОПОЗИЦІЇ, ОБЦЯНКИ ЧИ
ОДЕРЖАННЯМ НЕПРАВОМІРНОЇ ВИГОДИ, У ВОЄННИЙ
ПЕРІОД

LITERATURE

ОСНОВНІ ТЕМАТИЧНІ АСПЕКТИ ТА ПРОБЛЕМАТИКА РОМАНУ ЙОАННИ ЯГЕЛЛО «НАЙУЛЮБЛЕНІША»

Похилюк Олена Миколаївна,
кандидат філологічних наук,
старший викладач кафедри української філології,
Комунальний заклад вищої освіти
«Вінницький гуманітарно-педагогічний коледж», м. Вінниця, Україна
ORCID: 0000-0003-2786-4055

Вступ. Підліткова література відкриває безмежний світ можливостей, охоплюючи різноманітні жанри та стилі. На сьогодні вона змагається з книгами категорії *young adult* (YA), які, хоча й орієнтовані на молодь, найчастіше привертають увагу саме підлітків. Однією із досить популярних сучасних авторок творів для молоді є Йоанна Ягелло (Joanna Jagiełło), польська письменниця, в літературному доробку якої натрапляємо на книги для дітей, підлітків та дорослих, літературну кар'єру яка розпочала з поезії, а згодом стала відомою завдяки підлітковим романам, що порушують важливі соціальні й психологічні теми, такі як дорослішання, складні сімейні стосунки, перше кохання та пошук власної ідентичності. Однією з останніх її книг, в якій розповідається про підлітковий досвід, сімейні конфлікти та зв'язок із минулим, є твір «Найулюбленіша» (2024) [4].

Мета роботи – проаналізувати роман Йоанни Ягелло «Найулюбленіша», виявити його основні тематичні аспекти та проблематику, зокрема питання дорослішання, самотності, взаємин між батьками й дітьми, юнацького кохання та соціальних упереджень. Особлива увагу плануємо звернути на містичні елементи твору та їх роль в розкритті внутрішнього світу головної героїні. Дослідження також має на меті визначити, як роман впливає на формування

світогляду підлітків і сприяє їхньому осмисленню власних переживань та пошуку себе.

Матеріали та методи. Зважаючи на те, що матеріалом для дослідження обрано один з останніх творів письменниці, який досі не перекладений українською мовою, твір «Найулюбленіша», опублікований у Лодзі в 2024 р., літературно-критичних праць з інтерпретації цього роману ще немає. Натрапляємо тільки на інтернет-сторінках польських книгарень та видавництв рецензії на аналізований твір, зокрема: «Najukochańsza. Joanna Jagiełło. Literatura 2024» М. Бохенек [2], «Recenzja książki: Najukochańsza» М. Галічек-Кремпи [3]. Цікавою в літературно-критичному аспекті є інформація про твір, розміщена в сімейному книжковому блозі ZaczytASY [1].

Результати та обговорення. Роман «Найулюбленіша» Йоанни Ягелло – це чуттєва та глибока історія про дорослішання, прийняття власних рішень і сміливість жити за своїми правилами. М. Галічек-Кремпа у своїй рецензії відзначає, що книга вчить залишати позаду те, що не варте уваги: злісні глузування, осудливі погляди та чужі упередження [3]. Письменниця наголошує, що кожен має право на щастя, і лише від нас залежить, чи наважимося ми його досягти.

Головна героїня, Мілка (повне ім'я – Мілена), стикається з труднощами в спілкуванні з однолітками, особливо через свою матір, яка поводить себе нестандартно та викликає осуд у невеликому містечку. У рецензії М. Бохенек підкреслюється, що роман змальовує непрості випробування підліткового віку: пошук себе, відновлення стосунків із матір'ю, адаптацію до нового середовища, а також перше юнацьке кохання [2].

«Найулюбленіша» – ніжна, але водночас зріла оповідь для тих, хто стоїть на порозі дорослішання та впізнає в переживаннях героїв власні радощі й сумніви, страхи, проблеми та надії. Це історія, яка надихає жити за покликом серця, не зважаючи на зовнішні обставини.

Роман Йоанни Ягелло «Найулюбленіша» охоплює низку важливих для підлітків тем, зосереджуючись на їхніх внутрішніх переживаннях і стосунках із

близькими. Авторка створює емоційно глибоку історію, в якій головний акцент робиться не на драматичних подіях, а на тонкому зображенні почуттів героїв, їхніх сумнівів і пошуків власного місця у світі.

Одна з ключових тем твору – самотність і неприйняття. Головна героїня відчуває себе ізольованою серед однолітків, хоча й не може повністю усвідомити причини цього. Вона змушена жити в новому для неї середовищі, де не знаходить підтримки. Відсутність людини, з якою можна поділитися своїми думками, посилює її відчуття відчуженості.

Наступною важливою проблемою є складність взаємин між батьками і дітьми. Після смерті бабусі Мілка змушена переїхати до Зеленого Будинку до матері, з якою вона майже не знайома. Жінка в минулому віддала доньку на виховання бабусі, оскільки не хотіла відмовлятися від своєї кар'єри скульпторки. Дівчина сприймає це як зраду й не може пробачити матері, навіть коли та намагається налагодити стосунки. Ця лінія показує, наскільки складно іноді зрозуміти мотиви близьких людей і прийняти їхні рішення.

Ще одна важлива тема – соціальні упередження і страх перед інакшістю. Місцеві жителі вважають матір Мілки дивакуватою, а дехто навіть називає її відьмою. Це змушує дівчину соромитися й сумніватися в собі, особливо коли вона починає переживати дивні видіння, пов'язані з минулим. Дівчина боїться зізнатися своїм однокласникам, ким насправді є її мама. Вона боїться, що й сама може мати незвичайні здібності. Цей мотив перегукується з історією про жінок, яких колись страчували на Кролячому Пагорбі, звинувачуючи в чаклунстві.

Також у творі розкривається тема пошуку себе й власної ідентичності. Мілка не лише намагається зрозуміти свої почуття щодо матері, а й шукає відповіді на питання про своє походження, адже їй досі невідомо, хто її батько. Ця невідомість ще більше ускладнює її сприйняття світу й власного місця в ньому.

Попри складні стосунки з матір'ю, поступово між ними з'являється взаєморозуміння. Мілка починає помічати схожість між собою та Етою (так дівчина звертається до матері), відкриваючи для себе нові сторони їхнього

зв'язку. Авторка показує, що навіть після років розлуки родинні зв'язки не зникають, а справжнє порозуміння можливе лише через відкритий діалог і бажання почути одне одного.

Таким чином, «Найулюбленіша» – це не просто роман про дорослішання, а багатогранна історія про стосунки, самопізнання та сміливість бути собою. Він порушує питання, які можуть бути близькими кожному підліткові, допомагаючи осмислити власні переживання та знайти відповіді на важливі життєві питання.

Авторка сімейного книжкового блогу ZaczytASY зазначає: ««Найулюбленіша» – це роман про любов у найрізноманітніших її проявах. Це і любов між матір'ю та донькою, яка не зникає навіть попри складні обставини, і перше романтичне почуття, що допомагає Мілці розкритися для іншої людини» [1]. Письменниця передає ці почуття стримано й природно, без надмірного пафосу чи сентиментальності. Завдяки вдало дібраним словам, майстерно вибудованим сценам і діалогам вона дає читачеві можливість самостійно осмислювати емоції персонажів і робити власні висновки.

У романі «Найулюбленіша» Йоанни Ягелло тема юнацького кохання та перших почуттів займає важливе місце, проте вона не є домінуючою. Авторка змальовує ці переживання тонко та правдиво, без зайвої ідеалізації, роблячи акцент на емоціях героїв і їхніх сумнівах.

Головна героїня, Мілка, після смерті бабусі та переїзду до матері відчувається самотньою та ізольованою. Але все змінюється, коли вона знайомиться з хлопцем із сусіднього класу. Спілкування з ним допомагає їй не лише легше переносити дорогу до школи, а й поступово відкриватися іншим людям. Це почуття розвивається природно, через щоденні зустрічі, розмови та спільний досвід.

Мілکا ще не до кінця розуміє свої почуття, її хвилюють власні переживання та ставлення хлопця. Вона вагається, чи варто довіряти новим емоціям, адже її життя зараз сповнене змін і невизначеності. Авторка правдиво передає внутрішні суперечності підліткової закоханості – коли водночас

хочеться бути ближче до когось і боїшся втратити власну незалежність.

Для Мілки це почуття стає не просто романтичним переживанням, а й своєрідною підтримкою в складний період її життя. Хлопець допомагає їй не відчувати себе дуже самотньою, відкриває перед нею нові можливості для спілкування. Водночас їхні стосунки не позбавлені труднощів – вони сповнені хвилювань, нерозуміння, моментів радості та розчарувань.

Йоанна Ягелло показує, що перше кохання – це не лише романтичні моменти, а й сумніви, страх бути відкинутим, переживання через зміну звичного життя. Вона не ідеалізує ці стосунки, а зображує їх як частину дорослішання, через яке проходить кожен підліток.

Підсумовуючи, підкреслимо, що в романі «Найулюбленіша» тема юнацького кохання розкрита через призму самопізнання та дорослішання. Воно не є головною сюжетною лінією, але відіграє важливу роль у розвитку Мілки, допомагаючи їй зрозуміти себе, подолати страх самотності та відкритися назустріч новим почуттям.

Складно не зауважити, що роман «Найулюбленіша» Й. Ягелло містить виразні містичні мотиви, які надають історії глибини та загадковості. Вони гармонійно поєднуються з реалістичним сюжетом і допомагають розкрити внутрішній світ головної героїні, її страхи, сумніви та зв'язок із минулим.

У творі майстерно вплетені історичні мотиви, зокрема судові процеси над відьмами та їхні страти. Ця тема проходить через всю історію та створює напружену атмосферу, в якій минуле перегукується із сучасністю. Авторка проводить паралель між переслідуванням жінок у давнину та упередженим ставленням до матері головної героїні у наші дні.

Головна героїня з дитинства переживає загадкові видіння, пов'язані з відьмами, їхніми допитами та спаленнями на вогнищах. Це викликає в неї страх і нерозуміння: чи вона просто вигадує ці образи, чи вони справді мають якесь значення? Ключовим місцем у її містичних переживаннях стає Кролячий Пагорб – територія, де колись відбувалися страти. Саме тут Мілка особливо гостро відчуває зв'язок із минулим і стикається з власними страхами.

Мати Мілки, Ета, викликає неоднозначні емоції в жителів села. Її творчий спосіб життя, нестандартна поведінка та незалежність роблять її об'єктом чуток і осуду. Дехто навіть називає її відьмою, що змушує доньку почуватися ізольованою серед однолітків. Водночас це ще більше підсилює містичний підтекст роману: чи справді Ета має якусь особливу силу, чи це лише вигадки й страхи оточення?

Окрім теми відьом, у романі простежується вплив стародавніх слов'янських вірувань. Таємничість Кролячого Пагорбу, страх перед невідомим, містичні бачення та історії з минулого нагадують народні легенди, пов'язані з духами, прокляттями та відьомськими обрядами. Це додає тексту етнографічного колориту й заохочує читача дізнатися більше про слов'янську міфологію.

Таким чином, узагальнимо, що містичні елементи в романі «Найулюбленіша» виконують важливу роль у розкритті теми самопізнання, сімейних таємниць і зв'язку минулого із сучасністю. Видіння Мілки, образ її матері та історичні ретроспективи створюють атмосферу загадковості й напруженості, яка захоплює читача й спонукає до роздумів над містичним підтекстом нашого життя.

Висновки. Отже, роман «Найулюбленіша» Йоанни Ягелло – це чуттєва й глибока історія про дорослішання, самопізнання та складність людських стосунків. Однією з головних тем твору є стосунки між матір'ю та донькою. Авторка показує, як непрості життєві рішення можуть призвести до відчуження, але водночас залишають простір для примирення. Паралельно розкривається тема самотності та пошуку розуміння, адже Мілка відчувається чужою і серед рідних, і серед однолітків. Окремої уваги заслуговують містичні мотиви, які додають історії глибини та інтриги. Видіння головної героїні, пов'язані з відьмами та давніми переслідуваннями, відображають її внутрішні страхи й відчуття ізольованості. Через цей сюжетний хід авторка проводить паралелі між минулим і сучасністю, нагадуючи про суспільні упередження, що не зникли навіть у наш час.

«Найулюбленіша» – це книга про зміни, які часто є непростими, але необхідними. Вона не дає готових відповідей, а лише ставить питання, запрошуючи читача до роздумів. Йоанна Ягелло майстерно поєднує життєві та психологічні аспекти з історичними й містичними елементами, створюючи твір, який зачіпає важливі теми, проте залишається легким для сприйняття.

Вважаємо, що цей роман можна без вагань включати до списку додаткової літератури для прочитання підлітками, адже він порушує чимало важливих тем і проблем, з якими стикаються сучасні молоді люди.

ЛІТЕРАТУРА:

1. [#partonat] Joanna Jagiełło, Najukochańsza [Wydawnictwo Literatura]. Marca 18, 2024. URL: <https://zaczytasy.blogspot.com/2024/03/partonat-joanna-jagieo-najukochansza.html> (дата звернення 29.03.2025).
2. Bochenek M. Najukochańsza. Joanna Jagiełło. Literatura 2024. 27-06-2024. URL: <https://opetaniczytaniem.pl/recenzje/najukochansza-joanna-jagiello-literatura-2024.html> (дата звернення 29.03.2025).
3. Galiczek-Krempa M. Recenzja książki: Najukochańsza. URL: <https://www.granice.pl/recenzja/najukochansza/79996> (дата звернення 29.03.2025).
4. Jagiełło J. Najukochańsza. Łódź : Literatura, 2024. 224 s.